

Sygn. VPa 16/13

VPz 17/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 września 2013 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Łapińska

Sędziowie: SSO Magdalena Marczyńska, SSR del. Sławomir Dudek (spr.)

Protokolant: sekr.sądowy Anna Fijołek

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko (...) w R.

o odszkodowanie

na skutek apelacji powoda A. K. i zażalenia pozwanego (...) w R.

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie IV Wydziału Pracy

z dnia 19 grudnia 2012r.

sygn. IV P 18/12

- 1. oddala apelację powoda i zasądza od powoda A. K. na rzecz pozwanego (...) w R. kwotę 450,00 (czterysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą;**
- 2. oddala zażalenie i nie obciąża pozwanego (...) w R. kosztami postępowania zażaleniowego.**

Sygn. akt V Pa 16/13

V Pz 17/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 2 lutego 2012 roku pełnomocnik powoda A. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A.(...) Kopalnia (...) w R. odszkodowania w wysokości 10.332 złotych z tytułu zaniżenia przez pracodawcę ilości należnych akcji pozwanej kopalni. Wnosił także o zasądzenie kosztów procesu.

Pełnomocnik pozwanego w odpowiedzi na pozew wnosił o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu. Podniósł również zarzut przedawnienia co do odszkodowania za nieuzyskaną ilość akcji na podstawie art. 291 § 1 kp.

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2012 roku, wydanym w sprawie IV P 18/12, Sąd Rejonowy – Sąd Pracy w Belchatowie oddalił powództwo, nie obciążał powoda A. K. na rzecz pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Ponadto Sąd Rejonowy przejął na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczone koszty sądowe.

Sąd Rejonowy ustalił, że A. K. był zatrudniony w (...) S.A. – (...) Kopalnia (...) w R. poprzednio Kopalni (...) w R. od 1984 roku do dnia 22 grudnia 2011 roku na stanowisku operatora przenośników taśmowych oraz konserwatora tych przenośników.

W dniu 3 grudnia 1998 roku został dokonany akt komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego (...) w R. w spółkę akcyjną Skarbu Państwa. Na mocy aktu komercjalizacji (§ 9) uprawnionym pracownikom przysługuje prawo do nieodpłatnego nabycia do 15% akcji Spółki należącej do Skarbu Państwa na zasadach określonych w ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych i rozporządzeniu Ministra Skarbu Państwa z dnia 3 kwietnia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania akcji przez uprawnionych (Dz. U. Nr 33, poz. 200).

Postanowieniem z dnia 22 grudnia 1998 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. wpisał do rejestru handlowego (...) S.A. w R.. W związku z komercjalizacją Przedsiębiorstwa Państwowego Kopalnia (...) powstała (...) S.A. Kapitał zakładowy spółki wynosi 1.145.000.000 złotych i dzielił się na 114.500.000 akcji imiennych.

W dniu 8 lutego 1999 roku została zawarta pomiędzy Skarbem Państwa a Kopalnią (...) S.A. w R. umowa zlecenia nr (...) na wykonanie czynności technicznych związanych z nieodpłatnym udostępnieniem akcji uprawnionym pracownikom, w której pozwana spółka zobowiązała się m. in. do przyjęcia świadczeń uprawnionych pracowników w terminie do 22 czerwca 1999 roku, sporządzenia ostatecznej listy uprawnionych i powiadomienia ministra o ich liczbie oraz przyjmowania i rozpatrywania reklamacji dotyczących pominięcia uprawnionego na liście lub sprostowania danych dotyczących okresu zatrudnienia w komercjalizowanym przedsiębiorstwie państwowym.

W dniu 16 marca 2005 roku powód zawarł ze Skarbem Państwa umowę nieodpłatnego zbycia 1353 sztuk akcji (...) Spółki Akcyjnej o wartości nominalnej 10 złotych każda.

W dniu 27 kwietnia 2007 roku Komisja Weryfikacyjna rozpatrzyła wniosek powoda i uznała, że powód w okresie od dnia 20 lipca 1984 roku do 20 sierpnia 1990 roku oraz od 16 listopada do 15 stycznia 2007 roku stale pracował jako górnik kopalni odkrywkowej.

W pozwanej kopalni obowiązuje Zakładowy Układ Zbiorowy (ZUZ) (...) z dnia 1 września 1992 roku. Pozwana Spółka nie kwalifikowała stanowisk pracy, na których zatrudniony był powód, do stanowisk pracy, na których praca zaliczana była w wymiarze półtorakrotnym.

Na skutek braku kwalifikowania stanowisk powód został zaliczony do 9 grupy uprawnionych pracowników, wyodrębnionej ze względu na łączny okres zatrudnienia w przedsiębiorstwie państwowym i Spółce.

Protokołem Dodatkowym (...) z dnia 27 października 2006 roku zmieniono obowiązujący w (...) B.ZUZ, m.in. w zakresie określania stanowisk i kategorii zaszeregowania pracowników kopalni zatrudnionych na stanowiskach robotniczych i nierobotniczych. Według nowej regulacji wewnętrznej powód wykonywał pracę górniczą w wymiarze półtora krotnym w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty z dnia 23 grudnia 1994 roku (Dz. U. z 1995r. Nr 2, poz. 8).

Z dokonanej w dniu 16 listopada 2006 roku przez strony układu zbiorowego (stronę związkową i pracodawcę) wykładni postanowień zawartych w Protokole Dodatkowym Nr (...) do ZUZ Pracy (...) z dnia 1 września 1992 roku

wynika, iż wolą stron przy podpisywaniu przedmiotowego Protokołu, z uwagi na upływ terminów do składania reklamacji, co do okresu zatrudnienia w Spółce, nie było stwarzanie podstaw do weryfikowania uprawnień pracowników do zrealizowanego prawa do nieodpłatnego nabycia akcji (...) S.A.

W dniu 14 września 2010 roku została zawarta przez strony Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Skarbu Państwa a powodem umowa zamiany akcji.

W dniu 1 września 2010 roku została zarejestrowana spółka (...) S.A. połączenia (...) S.A. do Spółki (...) S.A. W 2010 roku akcje (...) S.A. w R. uległy konwersji na akcje (...). Po konwersji akcji (...) S.A. w R., na akcje (...) S.A. powód otrzymał 1211 sztuk natomiast gdyby prawidłowo zakwalifikowane zostało jego miejsce pracy otrzymałby 1704 sztuk.

W odpowiedzi na wezwanie do zapłaty odszkodowania za zaniżoną ilość akcji powód uzyskał odpowiedź, że (...) S.A. Oddział (...) B. uznało roszczenie w zakresie wypłaty odszkodowania za zaniżoną dywidendę. Jednocześnie z uwagi na istniejące wątpliwości prawne dotyczące kwestii terminu przedawnienia roszczeń za nieprzydzieloną ilość akcji, odpowiedź tym zakresie zostanie rozstrzygnięta przez Sąd Najwyższy.

W dniu 29 czerwca 2010 roku zostało wydane Zarządzenie (...)Prezesa Zarządu Dyrektora Generalnego (...)B.w sprawie trybu postępowania w sprawach dotyczących roszczeń za nieprzydzielone akcji (...) S.A.i niewypłacania dywidendy od tej części akcji w związku z weryfikacją okresów pracy górniczej. Na mocy tego zarządzenia stwierdzono, że (...) S.A. uznaje roszczenia z tytułem zaniżonej ilości przydzielonych akcji o wartości nominalnej oraz w związku z tym zaniżonej dywidendy osób, które nabyło prawo do emerytury górniczej (przy uwzględnieniu okresów pracy górniczej w wymiarze półtorakrotnym do dnia 29 września 2004 roku) potwierdzone prawomocną decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przy przyznaniu emerytury)

Poleceniem Nr (...)Dyrektora Oddziału (...)B.z dnia 10 czerwca 2011 roku uchylono zarządzanie (...) Prezesa Zarządu – Dyrektora Generalnego (...) S.A.z dnia 29 czerwca 2010 roku w sprawie trybu postępowania w sprawach dotyczących roszczeń za nieprzydzielone akcje (...)B.i niewypłacenie dywidendy od tej części akcji w związku z weryfikacją okresów pracy górniczej.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie wobec skutecznie zgłoszonego zarzutu przedawnienia roszczenia na podstawie art. 291 § 1 k.p.

W pierwszej kolejności Sąd Rejonowy odniósł się do odmowy zawieszenia postępowania w sprawie, a następnie wskazał, że uprawnienia pracowników komercjalizowanego przedsiębiorstwa do nieodpłatnego i nabycia akcji wynikają z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002 r. Nr 171 poz. 1397 ze zm.). Z przepisu tego wynika, że uprawnionym pracownikom przysługuje prawo do nieodpłatnego nabycia, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3. Natomiast zbycie akcji odbywa się w grupach wyodrębnionych ze względu na okresy zatrudnienia uprawnionych pracowników w komercjalizowanym przedsiębiorstwie państwowym i spółce powstałej w wyniku komercjalizacji (art. 36 ust. 4). Uprawnieni pracownicy mogli skorzystać z prawa do nabycia akcji nieodpłatnie, o ile w ciągu sześciu miesięcy od dnia wpisania spółki do rejestru złożą pisemne oświadczenie o zamiarze nabycia akcji. Nie złożenie oświadczenia w powyższym terminie powodowało utratę prawa do nieodpłatnego nabycia akcji (art. 38 ust. 1 ustawy).

Dalej podniósł, że zasady podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalenie liczby akcji przypadających na każdą z tych grup, tryb nabywania akcji przez uprawnionych pracowników zawarte zostało w wydanym z upoważnienia ww. ustawy rozporządzeniu Ministra Skarbu Państwa z dnia 3 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 33, poz. 200). Na podstawie tego rozporządzenia uprawnieni pracownicy nabywali akcje Skarbu Państwa w równej liczbie w ramach grupy wyodrębnionej ze względu na łączny okres zatrudnienia w komercjalizowanym przedsiębiorstwie państwowym i w spółce powstałej w wyniku komercjalizacji tego przedsiębiorstwa. Zaliczenie uprawnionych pracowników do określonej grupy następuje zaś na podstawie udokumentowanego okresu zatrudnienia, a do komercjalizowanego przedsiębiorstwa państwowego i do spółki powstałej w wyniku komercjalizacji należy obowiązek wydania zaświadczeń o okresie zatrudnienia, decydującym o zaliczeniu danego pracownika do odpowiedniej grupy osób uprawnionych pod

względem liczby akcji (§ 2 ust. 2). Ustalenie okresu zatrudniania uprawnionych pracowników dokonywane było przy tym przy uwzględnieniu współczynników korygujących, stosowanych do wyliczenia okresów zatrudnienia do celów emerytalnych - § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia, które zostało zastąpione rozporządzeniem z dnia 29 stycznia 2003 roku (Dz. U. Nr 35 poz. 303).

Przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury pracownikom zatrudnionym pod ziemią oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji transporcie obudów maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy pogłębieniu szybów i robotach szybowych, a to na podstawie art. 37 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2004r., Nr , poz. 353 ze zm.).

W ocenie Sądu Rejonowego odpowiedzialność za utratę przez uprawnionego pracownika prawa do akcji, będącą następstwem niewłaściwego wykonania obowiązków przez podmioty, do których należało przeprowadzenie procesu nieodpłatnego zbywania akcji, jest odpowiedzialnością kontraktową, której podstawę prawną stanowi art. 471 k.c. w zw. z art. 300 k.p. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2004 roku, I PK 291/03, OSNP 2004/23/397).

Za bezsporne uznał, że powód został zaliczony do 8 grupy wyodrębnionej ze względu na łączny okres zatrudnienia w przedsiębiorstwie państwowym i Spółce. Na osobę uprawnioną zaliczoną do 8 grupy przypadają 1553 akcje Spółki. Przy uwzględnieniu przelicznika 1,5 do stażu pracy powód zostałby zaliczony do 10 grupy uprawnionych pracowników, w której przypadają 1903 akcje na pracownika, po konwersji akcji powodowi przysługiwałoby 1702 sztuki.

Według Sądu rejonowego z okoliczności sprawy wynikało, że pozwana spółka dokonała wadliwego ustalenia okresu zatrudnienia powoda, uprawniającego go do nieodpłatnego nabycia akcji spółki, bowiem nieprawidłowo określiła charakter pracy górniczej wykonywanej przez powoda i nie zaliczyła w wymiarze półtorakrotnym okresu pracy wykonywanej przez niego do okresu zatrudnienia uprawniającego do nieodpłatnego nabycia akcji mimo, iż zobowiązywały ją do tego obowiązujące wyżej cytowane przepisy. Zasady ustalania tego okresu wynikały z norm powszechnie obowiązujących, tj. rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 3 kwietnia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania akcji przez uprawnionych pracowników, zmienionego następnie rozporządzeniem Ministra Skarbu Państwa z dnia 29 stycznia 2003 roku oraz z art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Z powyższych norm jednoznacznie wynika, iż przy ustalaniu okresów zatrudnienia powoda należało przyjąć okres zatrudnienia w wymiarze półtorakrotnym. Prawidłowe ustalenie okresu zatrudniania skutkowałoby zatem przyznaniem powodowi 1903, a nie 1353 akcji, po konwersji 1704 i 1211. Po konwersji różnica w należnych powodowi akcjach wynosiła 493 sztuk.

W dalszej części uzasadnienia Sąd Rejonowy zajął się analizą instytucji przedawnienia w prawie pracy i ostatecznie podzielił pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 stycznia 2011 roku, sygn. akt I PZP 5/10 jak i w uchwale z dnia 21 listopada 2012 roku w sprawie I PZP 1/12, iż w sprawach o odszkodowanie za zaniżoną ilość akcji do okresu przedawnienia mają zastosowanie przepisy art. 291 § 1 kp. Tym samym Sąd Rejonowy uznał, iż roszczenie o odszkodowanie za zaniżoną ilość akcji uległo przedawnieniu w 2008 roku.

Mając na uwadze powyższe Sąd I instancji oddalił powództwo A. K.. O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. uznając, iż powód wnosząc pozew, mógł być subiektywnie przekonany o słuszności dochodzonego roszczenia, mając na względzie dotychczasową linię orzeczniczą Sądu Najwyższego. Na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd Rejonowy odstąpił od obciążania powoda od ponoszenia nieuiszczonych kosztów sądowych i przejął je na rzecz Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył w części dotyczącej oddalenia powództwa A. K. **apelacją** pełnomocnik powoda, zarzucając mu

1. naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię:

- a) art. 471 k.c. - przez przyjęcie, że pozwany nie ponosi odpowiedzialności kontraktowej za utratę przez utratę uprawnionego pracownika prawa do akcji;
- b) art. 58 k.c. - przez przyjęcie, że porozumienie jakie zawarł powód z pozwanym nie jest dotknięte wadą nieważności;
- c) art. 87 k.c. - przez przyjęcie, że porozumienie jakie zawarł powód z pozwanym nie jest dotknięte wadą oświadczenia woli- groźby;
- d) art.8 k.c- poprzez przyjęcie, że porozumienie jakie zawarł powód z pozwanym nie jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i nie zasługuje na ochronę;
- e) art.9 § 2 k.p.

art. 241⁶ § k.p. -przez przyjęcie, że wyjaśnienia treści postanowień układu zbiorowego pracy nie godzą w przepisy prawa pracy i nie są one mniej korzystne dla pracownika i przez zaakceptowanie interpretacji pozwanego;

f) art. 118 k.c- niewłaściwe zastosowanie art. 291 k.p. i przyjęcie 3-letniego terminu przedawnienia z tego przepisu mimo, że powództwo nie dotyczy roszczeń nie związanych ze stosunkiem pracy oraz niezastosowanie art. 118 k.c. poprzez

przyjęcie 10-letniego okresu przedawnienia.

Mając powyższe na uwadze, apelujący wniósł o :

- 1)** zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda A. K. kwoty 10.332 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania;
- 2)** zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu wg norm przepisanych, w kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje

W uzasadnieniu apelujący podniósł, iż orzeczenie Sądu jest wadliwe przedstawiając następujące zarzuty:

Ad.1 a) zarzut naruszenia art. 471 k.c.

Pozwana Spółka (...) S.A. Oddział (...) w R. dokonała wadliwego ustalenia okresów zatrudnienia powoda, który był uprawniony do nieodpłatnego nabycia akcji Spółki, bowiem nieprawidłowo ustaliła charakter pracy górniczej wykonywanej przez powoda i nie zaliczyła w wymiarze półtorakrotnym okresu pracy wykonywanej przez niego do okresu zatrudnienia uprawniającego powoda do nieodpłatnego nabycia akcji. Przy prawidłowym obliczeniu okresu zatrudnienia powoda z uwzględnieniem właściwego przelicznika, powód zostałby zaliczony do 10 grupy uprawnionych pracowników i uzyskałby prawo do nieodpłatnego nabycia 1903 akcji pozwanej Spółki. Pozwany ponosi zatem odpowiedzialność kontraktową za utratę przez uprawnionego pracownika prawa do akcji, będącą następstwem niewłaściwego wykonania obowiązków przez podmioty, do których należało przeprowadzenie procesu nieodpłatnego zbywania akcji (art. 471 k.c. w zw. z art. 300 k.p.)

Ad. 1 b) zarzut naruszenia art. 58 k.c.

Pozwany w celu obejścia prawa, żądał podpisania przez powoda porozumienia, w którym to oświadczył, że nie będzie on dochodzić roszczeń związanych z uprawnieniami pracowniczymi do zrealizowanego prawa nieodpłatnego nabycia akcji (...). Za nieważnością tego porozumienia przemawia dodatkowo fakt, iż w chwili podpisywania przez powoda niniejszego porozumienia, porozumienie to nie zawierało wszystkich jego elementów, a mianowicie daty jego zawarcia i podpisu przedstawiciela pracodawcy uprawnionego do jego zawarcia. Można przypuszczać, że pozwany uzależnił

otrzymanie korzystniejszego dla pracownika przelicznika pracy górniczej i świadectwa wykonywania pracy górniczej od podpisanego porozumienia. Wobec tego porozumienie podpisane przez powoda na podstawie art. 58 k.c. jest nieważne i nie wywołuje zamierzonych skutków prawnych związanych z jego dokonaniem (art. 58 k.c. w zw. z art. 300 k.p.)

Ad. 1 c) zarzut naruszenia art. 87 k.c.

Niniejsze porozumienie podpisane było wbrew woli powoda i stanowi klasyczną wadę oświadczenia woli w rozumieniu art. 87 k.c. Wskazuję, że powód w chwili składania oświadczenia działał pod wpływem groźby swojego pracodawcy, albowiem przed wydaniem świadectwa wykonania pracy górniczej liczonej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury, został można powiedzieć zmuszony wbrew swojej woli do podpisania porozumienia pod rygorem nie zweryfikowania stażu, co skutkowałoby dla nich szkodą materialną z tytułu nie przyznania im korzystniejszego przelicznika pracy górniczej. Z uwagi na fakt, iż pozytywne zweryfikowanie pracy górniczej powodowało przyznanie im prawa do górniczej emerytury i o wiele większym świadczeniu emerytalnym, podpisali niniejsze porozumienie. Pracownicy, którzy dawali do podpisania te porozumienia do podpisu wbrew temu co zeznawały informowały powoda o negatywnych skutkach nie podpisania porozumienia. Groźba jest bezprawna zarówno wówczas, gdy wchodzi w obowiązujący system norm, jak i wtedy, gdy jest sprzeczna z zasadami życia społecznego.

Ad. 1 d) zarzut naruszenia art. 8 k.p.

Porozumienie to jest także sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Pozwany uzależniając zweryfikowanie pracy górniczej powoda i wydanie świadectwa pracy od podpisania przez nich „porozumienia” naruszył zasady współżycia społecznego. Pracodawca wykorzystał swoją silniejszą pozycję. Zasady współżycia społecznego są jedną z klauzul generalnych. Do zasad współżycia odwołuje się także kodeks cywilny (miedzy innymi w art. 5 k.c.) oraz kodeks pracy (miedzy innymi w art. 8 k.p.). Treść zasad współżycia społecznego nie jest zdefiniowana. Przy uwzględnieniu, że Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji RP), należy przyjąć, że odwołanie się do zasad współżycia społecznego oznacza odwołanie się do idei słuszności w prawie i do powszechnie uznawanych wartości w kulturze naszego społeczeństwa. Ujmując rzecz ogólnie, można przyjąć, że przez zasady współżycia społecznego należy rozumieć podstawowe zasady etycznego i uczciwego postępowania (por. Wyrok Sądu Najwyższego z 28 listopada 2001 r., IV CKN 1756/00, Lex POLONICA NR 383719. Ocena nadużycia prawa powinna być dokonana z uwzględnieniem obowiązku uczciwego postępowania (por. Wyroki Sądu Najwyższego z 3 października 2000 r. I CKN 308/00, Biuletyn SN 2001 Nr 1 s.9 i z 4 października 2001 r. I CKN 458/00, Lex Polonica Nr 381359. Przepis art. 5 k.c. i art. 8 k.p. pozwalają odmówić ochrony podmiotowi, który prawo swoje wykonuje sprzecznie z zasadami współżycia społecznego lub społeczno- gospodarczym przeznaczeniem tego prawa. Sprzeczność taka określana jest jako nadużycie prawa podmiotowego. Zwroty użyte w treści art. 5 k.c. i art. 8 k.p. jako zwroty niedookreślone nie oddają istoty nadużycia prawa i stąd też następuje w nich odesłanie do zasad słuszności, dobrej wiary w znaczeniu obiektywnym, czy też zasad uczciwości, obowiązujących w stosunkach o charakterze prywatnoprawnym. Dlatego do oceny, czy roszczenie o ochronę prawa podmiotowego zgłoszone w sprawie z zakresu prawa pracy nie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego można wykorzystać orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące art. 5 k.c. (będącego odpowiednikiem art. 8 k.p.). Czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego jest nieważna. Za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego należy uznać wykorzystywanie stanowiska służbowego lub zależności w celu uzyskania korzyści. Za sprzeczna z zasadami współżycia społecznego musi być uznana umowa zawarta w sytuacji nacisku na kontrahenta, nacisku spowodowanego wykorzystaniem swych wpływów albo pozycji związanej z zajmowaniem stanowiska, z którym wiąże się zdecydowanie w takim czy innym sensie o sytuacji kontrahentów. Według Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 11 czerwca 2003 r., I PK 273/02, OSNP 2004, Nr 16, poz. 279) naruszenie przez pracodawcę zasad współżycia społecznego (uczciwego działania, dobrych obyczajów, przyzwoitości, lojalności wobec pracownika, stanowi czyn niedozwolony (art. 415 k.c. w zw. z art. 300 k.p.)

Ad. 1 e) zarzut naruszenia art. 241⁶ § 1 k.p.

Porozumienie to, jak twierdzi pozwany zostało zawarte w związku z wykładnią postanowień zawartych w Protokole Dodatkowym (...) do Zakładowego Zbiorowego (...)B.z dnia 01.09.1992 r., z której wynika, iż zamiarem stron zawierających ZUZ nie było stwarzanie podstaw do weryfikowania uprawnień pracowników do zrealizowanego prawa do nieodpłatnego nabycia akcji (...) S.A.Dlatego też należy podnieść, iż zgodnie z art. 9 § 2 kodeksu pracy postanowienia zbiorowych układów pracy i porozumień zbiorowych oraz regulaminów i statutów nie mogą być mniej korzystne dla pracowników niż przepisy kodeksu pracy . Powód zauważył, że do przedmiotowego porozumienia nie była dołączona wykładnia postanowień zawartych w Protokole Dodatkowym Nr (...), dlatego też trudno przyjąć, że znana im była treść tej wykładni. Wykładnia z dnia 16.11.2006 r. jest niewątpliwie mniej korzystna dla powodów niż przepisy kodeksu pracy, gdyż utrudnia dochodzenie jednego z wielu roszczeń tj. odszkodowania za zaniżoną ilość akcji.

W wyroku z dnia 11 stycznia 2006 r. (II CSK 48/05, opubl. Lex Nr 371795) Sąd Najwyższy podkreślił, iż Sąd jest uprawniony do dokonywania wykładni Postanowień Ponadzakładowego **Układu** Zbiorowego Pracy. Zgodnie z art. 9 § 1 k.p. postanowienia układów zbiorowych pracy należą do prawa pracy w znaczeniu przedmiotowym, a więc mają charakter normatywny i jako takie podlegają ogólnym regułom wykładni prawa. Jednakże szczególne znaczenie ma w tym zakresie wykładnia skierowana na ustalenie celu, woli i zamiaru stron, które zawarły układ. Wyjaśnieniu **treści** postanowień układu zbiorowego pracy dokonane wspólnie przez jego strony na podstawie art. **241§1** k.p. nie są wiążące dla Sądu.

Ad. 1f)

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy Sąd Pracy w Bełchatowie oddaliło powództwo z powodu między innymi przedawnienia roszczenia powoda uzasadniając, że od daty zawarcia przez powoda umowy nieodpłatnego zbycia akcji do daty wytoczenia powództwa upłynął okres 3 lat, co skutkuje przedawnieniem roszczenia na podstawie art. 291 § 1 k.p. Sąd powołał się w uzasadnieniu wyroku na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 08.05.2012 r. i uchwałę 7 Sędziów z dnia 19.01 **.2011roku**, gdzie Sąd Najwyższy zaprezentował pogląd, że przedawnienie wynikające z art. 291 § 1 k.p. , należy zastosować do roszczenia o odszkodowanie z tytułu utraconego prawa do akcji licząc **bieg** przedawnienia od momentu zawarcia umowy nieodpłatnego nabycia akcji.

Zdaniem skarżącego w niniejszej sprawie winien mieć przepis art. 118 k.c. bowiem dochodzone roszczenie jest roszczeniem związanym ze stosunkiem pracy, a nie wynika wprost **ze** stosunku pracy.

Roszczenie oparte jest na ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych i rozporządzeniu Ministra Skarbu Państwa w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnień pracowników na grupy, ustalenia liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania akcji przez uprawnionych. Nie są to z pewnością przepisy prawa pracy. Podobnie jak podstawa prawna roszczenia tj. art. 471 k.c. w zw. z art. 300 k.p., bowiem jak ustalił Sąd I instancji odpowiedzialność za utratę przez uprawnionego pracownika akcji, będącą następstwem niewłaściwego wykonania obowiązków przez podmioty, do których należało przeprowadzenie procesu nieodpłatnego zbycia akcji jest odpowiedzialnością kontraktową.

Bardzo istotnym faktem, w z związku z którym powód nie wniósł wcześniej powództwa było Zarządzenie z dnia 29 czerwca 2010 r. (...)zarządzenie Prezesa Zarządu Dyrektora Generalnego (...)B.w sprawie trybu postępowania w sprawach dotyczących roszczeń za nieprzydzielone akcje (...) S.A.i nie wypłacania dywidendy w tej części akcji w związku z weryfikacją okresów pracy górniczej. Na mocy tego zarządzenia stwierdzono, że (...) S.A.uznaje roszczenia z tytułu zaniżonej ilości przydzielonych akcji o wartości nominalnej oraz w związku z tym zaniżonej dywidendy osób, które nabyły prawo do emerytury górniczej potwierdzone prawomocną decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przy przyznaniu prawa do emerytury.

Faktem jest, że wielu pracownikom pozwany dobrowolnie wypłacał odszkodowanie za zaniżoną ilość akcji, którzy tak jak powód podpisali porozumienie, o którym mowa na wstępie. W związku z tym powód miał prawo sądzić, że w jego sytuacji będzie tak samo, dlatego też nie wnosił powództwa do Sądu. Poleceniem z dnia 10 czerwca 2011

r. uchylono to zarządzenie, więc dopiero wtedy powód mógł wystąpić z powództwem, ponieważ miałby co do tego faktyczną podstawę. Wcześniej niestety nie można było przewidzieć, że powyższe zarządzenie zostanie uchylone tym bardziej, że wielu pracowników otrzymało od pozwanego wypłatę odszkodowania. Dlatego moment przedawnienia powinien być liczony od momentu, kiedy powód dowiedział się o uchyleniu tego zarządzenia, bowiem wtedy mogło nastąpić przypuszczenie, że pieniądze powodowi nie zostaną wypłacone.

Nadto powód wskazał, że, prawidłowe- zgodne z prawem ustalenie okresu zatrudniania skutkowałoby przyznaniem mu 1903 a nie 1353 akcje, po konwersji 1704 i 1211, więc różnica po konwersji w należnych powodowi akcjach wynosi 493 sztuk.

Z uwagi na powyższe wniosł jak na wstępie

Na postanowienie zawarte w punkcie drugim wyroku zażalenie wniosł pozwany, zarzucając mu naruszenie

- art. 98 kpc w zw. z § 6 pkt 3 w zw. z § 11 ust. 1 pkt. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349 ze zm.) - poprzez ich niezastosowanie w sytuacji, gdy wszystkie przesłanki warunkujące zasądzenie od strony przegrywającej zwrotu kosztów zastępstwa procesowego zostały spełnione, ponieważ dochodzone przez powoda roszczenie zostało w całości przez Sąd oddalone,

- art. 102 k.p.c. — poprzez jego niewłaściwe zastosowanie skutkujące nie obciążaniem powoda zwrotem kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego, pomimo braku szczególnych przesłanek warunkujących odstąpienie przez Sąd od zasady odpowiedzialności za wynik sprawy w sytuacji, gdy roszczenie dochodzone przez powoda zostało w całości przez Sąd oddalone oraz poprzez wadliwe przyjęcie, iż zmiana dotychczasowej linii orzeczniczej w zakresie stosowanych zasad zasądzenia odszkodowania dochodzonego przez powoda, w tym stosowania okresu przedawnienia do tego typu roszczeń jest wystarczającą przesłanką dla odstąpienia od zasady odpowiedzialności za wynik sprawy i nie obciążania powoda zwrotem kosztów zastępstwa procesowego.

W związku z powyższym, skarżący wniosł o zmianę postanowienia zawartego w punkcie drugim wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie IV Wydział Pracy poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kwoty w wysokości 900 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na apelację powoda pozwany wniosł o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym, według norm przepisanych.

Narozprawia w dniu 10 września 2013 roku w odpowiedzi na zażalenie pozwanego powód wniosł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Apelacja powoda nie jest zasadna.

Przechodząc do analizy kolejnych zgłoszonych zarzutów a dotyczących naruszenia art. 291 § 1 kp i art. 118 kc w zw. z art. 471 kc wskazać należy, iż wcześniej Sąd Okręgowy w tożsamych sprawach przyjmował 10-letni termin przedawnienia uznając, iż żądanie odszkodowania z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji spółki skierowane przeciwko pracodawcy (byłemu pracodawcy) nie jest „roszczeniem ze stosunku pracy” w rozumieniu art. 291 § 1 k.p., i nie podlega przedawnieniu według tego przepisu.

W judykaturze do niedawna prezentowany był bowiem pogląd, że roszczenia odszkodowawcze pracowników przeciwko pracodawcy (byłemu pracodawcy) oparte na przepisach prawa cywilnego, a więc mających zastosowanie w sprawach z zakresu prawa pracy na mocy art. 300 k.p., przedawniają się według reguł określonych w przepisach

Kodeksu cywilnego (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z 5 maja 2009 r., I PK 13/09, OSNP 2011, nr 1-2, poz. 4; z 15 listopada 2007 r., II PK 62/07, OSNP 2009, nr 1-2,

W maju i czerwcu 2012 roku zapadły na tle tożsamyh stanów faktycznych odmienne wyroki Sądu Najwyższego, w których ten stanął na stanowisku, iż w zakresie przedawnienia do tego rodzaju roszczeń ma zastosowanie przepis art. 291 kp . (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2012 roku, I PK 211/11, LEX nr 1214327; z dnia 8 maja 2012 roku, I PK 213/11, LEX nr 1214328; z dnia 8 maja 2012 roku, I PK 226/11, LEX nr 1214329; z dnia 14 czerwca 2012 roku, I PK 225/11, LEX nr 1219496).

Postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2012 roku wydanym w analogicznej sprawie przeciwko temu samemu pracodawcy – sygn. akt I PK 71/12 Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁷ § 1 k.p.c. przekazał do rozstrzygnięcia powiększonemu składowi Sądu Najwyższego następujące zagadnienie prawne: „czy roszczenie o odszkodowanie z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji ulega przedawnieniu na podstawie art. 291 § 1 k.p., czy na podstawie art. 118 k.c. w związku z art. 471 k.c.?”

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Najwyższy podniósł, iż zagadnienie to dotyczy stosowania odpowiednich przepisów o przedawnieniu w odniesieniu do roszczenia pracownika skierowanego przeciwko pracodawcy (obecnemu lub byłemu) o odszkodowanie z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji pracowniczych, która została spowodowana przez działania (zaniechania) pracodawcy.

W szczególności rozstrzygnięcia wymaga, czy roszczenie to, dla którego podstawę materialną stanowią niewątpliwie przepisy prawa cywilnego (przede wszystkim art. 471 k.c.), przedawnia się według przepisów Kodeksu pracy (w szczególności art. 291 § 1 k.p.), czy też Kodeksu cywilnego (art. 118 k.c.). Sąd Najwyższy podkreślił nadto w uzasadnieniu tegoż postanowienia, iż odpowiedź na to pytanie będzie miało zasadnicze znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w rozpoznawanej sprawie, ale także innych podobnych spraw, o analogicznych stanach faktycznych, w których uwzględnienie albo oddalenie powództwa o odszkodowanie zależy między innymi od przyjęcia trzyletniego (art. 291 § 1 k.p.) lub dziesięcioletniego (art. 118 k.c.) okresu przedawnienia. Będzie mieć także znaczenie dla rozwoju prawa, ponieważ uporządkuje kwestie związane z treścią

pojęcia „roszczenia ze stosunku pracy” (w rozumieniu art. 291 § 1 k.p.).

Sąd Najwyższy podniósł, iż być może należałoby zrewidować dotychczasowe rozumienie pojęcia „roszczenie ze stosunku pracy”, poszerzyć jego treść normatywną i przyjąć, że kwestia przedawnienia roszczeń w stosunkach między pracodawcą i pracownikiem (także tych tylko „związanych ze stosunkiem pracy”) jest kompleksowo

uregulowana w Kodeksie pracy, a w związku z tym w stosunkach tych w ogóle nie jest potrzebne odwoływanie się do regulacji Kodeksu cywilnego (np. art. 118 k.c.).

Udzielając odpowiedzi na przedstawione powyżej zagadnienie prawne Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 21 listopada 2012 roku

w sprawie I PZP 1/12 (niepubl.) ostatecznie stanął na stanowisku, że roszczenie o odszkodowanie od pracodawcy z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji ulega przedawnieniu na podstawie art. 291 § 1 k.p.

W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy podniósł m.in. że obowiązki pracodawcy w zakresie procedury nieodpłatnego udostępniania akcji wynikają ze stosunku pracy, bowiem mają samodzielną podstawę w ustawie i w tym znaczeniu są niezależnie od umowy zawieranej przez Skarb Państwa z pracodawcą dla realizacji prawa pracowników do akcji. Uzasadnione jest zatem w ocenie Sądu Najwyższego ostatecznie orzecznictwo przyjmujące, że roszczenie o odszkodowanie od pracodawcy z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji ulega przedawnieniu na zasadach określonych w art. 291 § 1 k.p. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2012 roku, I PK 211/11, LEX nr 1214327; z dnia 8 maja 2012 roku, I PK 213/11, LEX nr 1214328; z dnia 8 maja 2012 roku, I PK 226/11, LEX nr 1214329; z dnia 14 czerwca 2012 roku, I PK 225/11, LEX nr 1219496). Ogólna zasada, że to podstawa prawna roszczenia określa termin

przedawnienia sprawdza się więc dopiero po odpowiedzi na pytanie, z jakiego stosunku prawnego roszczenie wynika, a zatem jaka podstawa prawna stanowi podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej.

Dalej Sąd Najwyższy wskazał, że obowiązki pracodawcy wobec pracownika (byłego pracownika) mają swoją podstawę w art. 36 i 38 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (tekst jedn. Dz. U. z 2002r. Nr 171, poz. 1397 ze zm.) i rozporządzeniu Ministra Skarbu Państwa z dnia 3 kwietnia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania akcji przez uprawnionych (Dz. U. Nr 33, poz. 200). Obowiązek pracodawcy nie jest tu przypadkowy, stąd nieuzasadnione jest twierdzenie, że występuje tylko „przy okazji istnienia stosunku pracy”. To, że z mocy przepisów dotyczących nieodpłatnego nabycia akcji powstaje między uprawnionym, a Skarbem Państwa oraz prywatyzowaną spółką stosunek prawny o charakterze cywilnym nie oznacza, że niweluje on zwykłe obowiązki pracodawcy wobec pracownika, przewidziane z mocy ustawy i rozporządzenia. Składają się one na treść stosunku pracy i wynikają z uprzedniego zatrudnienia. Ich legitymacji nie stanowi zlecenie jakie pracodawca zawiera ze Skarbem Państwa.

Sąd Okręgowy rozpoznając przedmiotową sprawę podzielił ostatecznie pogląd prawny wyrażony w opisanej wyżej uchwale i uznał, że Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, iż do roszczenia powoda ma zastosowanie 3-letni okres przedawnienia wynikający z art. 291 k.p. a nie jak tego chce apelujący 10-letni okres przedawnienia wynikający z treści art. 118 k.c.

Zauważyć należy, iż rację ma autor apelacji, że uchwała Sądu Najwyższego wydana w składzie siedmiu sędziów, której nie nadano mocy zasady prawnej, wiąże jedynie Sąd Najwyższy w sprawie w której została podjęta.

Jednakże Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę podziela argumentację Sądu Najwyższego wyrażoną w uchwale z dnia 21 listopada 2012 roku sygn. akt I PZP 1/12 a dotyczącą stosowania do roszczenia o odszkodowanie od pracodawcy z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji - art. 291 § 1 k.p. tym samym nie może być mowy o naruszeniu przez Sąd Rejonowy art. 316 § 1 kpc w zw. z art. 61 § 6 ustawy o Sądzie Najwyższym.

Jeśli chodzi o zakwestionowaną przez apelującego kwestię daty wymagalności, o której mowa w cytowanym przepisie Sąd Okręgowy podzielił w tym zakresie poglądy wyrażone przez Sąd Najwyższy w tożsamych sprawach (I PK 211/11 oraz I PK 213/11), w których ten uznał, iż bieg terminu przedawnienia należy liczyć od chwili zawarcia przez powoda umowy nieodpłatnego nabycia akcji ze Skarbem Państwa, co w przedmiotowej sprawie miało miejsce w dniu 14 kwietnia 2005 roku. To właśnie od tej daty roszczenie powoda stało się wymagalne, a nie od dnia 18 listopada 2009 roku, kiedy pozwany zweryfikował pracę powoda. To powód powinien sam „najlepiej” wiedzieć, że był zatrudniony na górniczym stanowisku pracy, a zatem nie był pozbawiony możliwości zaskarżenia wadliwego świadectwa pracy lub niewydania mu właściwego zaświadczenia o okresach pracy górniczej dla celów emerytalnych, a następnie dla celów nabycia należnej mu liczby akcji prywatyzowanego przedsiębiorstwa państwowego. Powód dla dochodzenia swoich roszczeń nie musiał oczekiwać na weryfikację pracownika czy zawarcie protokołu dodatkowego do zakładowego układu zbiorowego pracy (...)z dnia 27 października 2006 r. To zatem już z dniem nabycia przez powoda akcji pracowniczych czyli z dniem 16 marca 2005 roku rozpoczął bieg 3- letni termin przedawnienia tego roszczenia przewidziany art. 291§1 k.p. Roszczenie powoda o odszkodowanie z tytułu utraconego prawa do akcji uległo wobec powyższego przedawnieniu z dniem 16 marca 2008r. , tak jak to wskazał Sąd Rejonowy.

Nie jest też zasadny zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 58 k.c., art.87 k.c. art.8 k.c. poprzez przyjęci, że porozumienie jakie zawarł powód z pozwanym nie jest dotknięte wadą nieważności oświadczenia woli-groźby, nie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznegoart.9 § 2 k.p., art. 241⁶ k.p., poprzez przyjęcie, że wyjaśnienia treści postanowień układu zbiorowego pracy godzą w przepisy prawa pracy i nie są mniej korzystne dla pracownika i przez zaakceptowanie interpretacji pozwanego.

Pełnomocnik powoda, na etapie postępowania apelacyjnego, nie może bowiem przytaczać nowej, alternatywnej podstawy roszczenia wskazując przy tym jednocześnie na inny stan faktyczny, niż ten, który określony został w pozwie.

Niewątpliwie, sąd nie jest związany podstawą prawną powództwa i może badać jej prawidłowość bez względu na to, czy na skutek wyboru przez powoda żądania i zakreszenia jego podstawy faktycznej wyłączona jest możliwość orzekania co do innego wchodzącego w rachubę roszczenia materialnoprawnego. Sąd Okręgowy podziela przy tym tezę wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2002 roku, III CKN 182/01, która brzmi: „aczkolwiek zgodnie z art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c. powód ma obowiązek wskazania tylko okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie pozwu i nie musi przytaczać jego podstawy prawnej, to podanie tej podstawy przez profesjonalnego pełnomocnika niewątpliwie ukierunkowuje całe postępowanie w sprawie. To ukierunkowanie nie może jednak oznaczać formalnego związania sądu wskazaną podstawą”. Z powyższego nie można jednakże wywieść wniosku, iż modyfikacja, jakiej dokonała pełnomocnik powoda jest, na etapie postępowania wywołanego wniesieniem apelacji, możliwa.

Wskazać należy, że statuowany przez to unormowanie obowiązek dokładnego określenia żądania oraz wskazania uzasadniających je okoliczności faktycznych ma dla przebiegu procesu znaczenie podstawowe. W ten sposób zostają bowiem wytyczone granice rozpoznania sprawy i granice orzekania. Nadto granice te muszą być respektowane przez sąd rozpoznający apelację w tym sensie, że przedmiotem jego rozpoznania może być na szczeblu apelacyjnym tylko roszczenie rozpoznane uprzednio przez sąd I instancji. Wskazując w apelacji na nową, alternatywną podstawę prawną roszczenia odszkodowawczego, wywodzoną z innego podłoża faktycznego pełnomocnik powoda zmierza zatem do niedopuszczalnej przed sądem II instancji zmiany powództwa (art. 383 k.p.c.). Powyższe potwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 listopada 1998 roku, III CKN 32/98 (OSNC 1999/5/96), którego teza brzmi: „przytoczenie w apelacji przepisów prawa materialnego wskazujących na inny stan faktyczny niż ten, na którym zostało oparte żądanie pozwu, stanowi - niedopuszczalną w postępowaniu apelacyjnym - zmianę powództwa”.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda jako nieuzasadnioną.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym orzeczono na podstawie art.98 k.p.c. oraz przepisów §6 pkt 4 w zw. z §11 ust.1 pkt 2 i §11 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr z 2013 poz. 460)

Zażalenie pozwanego jako nieuzasadnione podlega również oddaleniu.

Prawidłowo Sąd Rejonowy kierując się treścią art. 102 kpc nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego (...) Spółka Akcyjna B.–(...)Kopalnia (...)w R.. Za szczególne okoliczności, o których mowa w powołanym przepisie można uznać w przedmiotowej sprawie zmianę linii orzeczniczej Sądu Najwyższego w zakresie stosowania okresu przedawnienia roszczeń z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji, która została omawiana na wstępie rozważań. Podkreślić, iż wszystkie orzeczenia zmieniające dotychczasową linię orzeczną zapadły po wytoczeniu powództwa przez powoda. W tej sytuacji należy stwierdzić, iż powód mógł być w dacie wnoszenia pozwu subiektywnie przekonany o zasadności swego roszczenia, co uzasadnia zastosowanie art. 102 k.p.c. (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1979 roku, III PR 78/79, OSP 1980/11/196).

Z przyczyn wyżej wskazanych oraz z mocy art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 k.p.c Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych orzekł jak w punkcie 2 wyroku i na podstawie art. 102 kpc. nie obciążył pozwanego kosztami postępowania zażaleniowego.